

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Udenrigsministeriet. København, den 14. juni 2023.

a. Udenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud på 153,0 mio. kr. til International Renewable Energy Agency (IRENA). Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2023 opførte bevilling under § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv. (*Reservationsbev.*).

b. *Baggrund*

Omkring 70 pct. af verdens drivhusgasudledninger stammer fra energiproduktion. Den grønne omstilling af energisektoren er dermed afgørende for indfrielse af Parisaftalen. Ifølge IRENA's analyser er der globalt behov for installation af 1000 GW vedvarende energikapacitet årligt for at opnå Parisaftalens 1,5 gradersmål.

Ud over at føre til reduktioner i drivhusgasser er udrulningen af vedvarende energi afgørende for at skabe rammerne for bæredygtig socioøkonomisk udvikling både lokalt og nationalt ved at adressere en lang række udfordringer relateret til sundhed, miljø, jobskabelse mm.

IRENA er en mellemstatslig organisation med observatørstatus i FN, der yder rådgivning og teknisk støtte inden for vedvarende energi. Der er pt. 168 medlemslande. Danmark har tidligere støttet IRENA gennem frivillige bidrag med fokus på bl.a. små udviklingsøstater (SIDS) samt støtte til udvikling af energiscenarier.

Bevillingen har til formål at bidrage til initiativer, der søger at begrænse den globale opvarmning og fremme den grønne omstilling i udviklingslande, gennem et tilskud til IRENA's initiativer for udbredelse af vedvarende energi mv. Bevillingen bidrager særligt til indfrielsen af Parisaftalen om klima og opfyldelsen af FN's verdensmål 1 (afskaf fattigdom), 7 (bæredygtig energi), 8 (anstændige jobs og økonomisk vækst), 9 (industri, innovation og infrastruktur) og 13 (klimaindsats).

Projektbeskrivelse

Bevillingen vil bidrage til IRENA's indsatser for at fremme bæredygtig vækst og udbredelsen af vedvarende energi og langsigtet energiplanlægning i udviklingslandene, særligt i Afrika, ASEAN-regionen, Indien og i de små udviklingsøstater. Formålet er at støtte partnerlandenes omstilling til vedvarende energi og bidrage til opfyldelsen af målsætningerne fra Parisaftalen. Projektet vil konkret bestå af aktiviteter, såsom indsamling af data, kapacitetsopbygning og udarbejdelse af analyser og policy-anbefalinger, med fokus på en retfærdig og inkluderende grøn omstilling, som bidrager til jobskabelse og andre socioøkonomiske gevinster på globalt, regionalt og landeniveau. Derudover

vil bevillingen også bidrage til at fremme danske klimadiplomatiske prioriteter og samarbejdet med IRENA om udnyttelse af politiske højniveauplatforme for at løfte det globale klimapolitiske ambitionsniveau.

Tilskuddet forventes blandt andet at bidrage til fem indsatsområder:

- i) Udrulning af vedvarende energi i Afrika: Danmark og Tyskland støtter IRENA i at udvikle en afrikansk-ledet koalition ("Partnership for Renewable Energy in Africa") til fremme af vedvarende energi på kontinentet. Initiativet skal skabe et attraktivt alternativ til fossile energikilder.
- ii) Accelerere udbygningen af havvindenergi gennem Global Offshore Wind Alliance (GOWA): GOWA blev lanceret i 2022 af Danmark, IRENA og Global Wind Energy Council med henblik på at fremme den globale udbygning af havvind, herunder i udviklingslandene.
- iii) NDC-partnerskabet: Understøtte udviklingslande med implementeringen af energirelaterede indsatser med sammenhæng til deres nationale klimamål (NDC) i samarbejde med det internationale NDC-partnerskab.
- iv) Støtte til små udviklingsøstaters energitransition: IRENA SIDS Lighthouse Initiative 2.0 er et multidonorprogram med det overordnede formål at styrke rammevilkårene for vedvarende energi i SIDS.
- v) Socioøkonomiske analyse og rådgivning ved energitransition: IRENA's socioøkonomiske analyser undersøger og kommer med anbefalinger vedr. effekterne af energiomstilling ift. energipriser, jobskabelse, omskoling, køn mv.
- vi) IRENA's strategi: Støtte til implementering af organisationens nye "medium-term"-strategi for perioden 2023-2027. Strategien beskriver organisationens hovedindsatsområder for de kommende fem år inden for retfærdig grøn energiomstilling, adgang til energi, energieffektivitet mv. Den konkrete fordeling af midlerne vil blive fastlagt i projektets styrekomité.

Budget

Tilsagnet på 153,0 mio. kr. vil blive afgivet i 2023 og regnskabsført under § 06.34.01.70. Global Grøn Omstilling. Tilskuddet forventes udbetalt i perioden 2023-2027.

Det samlede budget for 2023 forventes fordelt på følgende poster:

Budget	Mio. kr.
1. Vedvarende energi i Afrika	18,0
2. Den globale havvindsalliance (GOWA)	8,0
3. NDC-partnerskabet	13,0
4. Støtte til små udviklingsøstaters energitransition	7,0
5. Socioøkonomiske analyser af energiomstilling	17,0
6. Implementering af den nye "medium-term"-strategi	79,3
7. IRENA administration og review	10,7
Total	153,0

Ud over det frivillige bidrag, som nærværende tilskud repræsenterer, giver Danmark som medlem årligt et bidrag til IRENA's kernebudget (109,394.00 USD i 2023), og har også tidligere støttet

IRENA med følgende frivillige bidrag: ”Danish Voluntary Contributions to IRENA for Long-term Planning” (2018-2022) og ”SIDS Lighthouses Initiative” (2019-2023).

Væsentlige risikoelementer

Udenrigsministeriet vurderer, at IRENA er en anerkendt organisation med stor erfaring inden for organisationsopbygning, politisk forståelse og teknisk ekspertise. Udenrigsministeriet vurderer videre, at IRENA anvender sunde principper for revision og anti-korruption. Der vurderes derfor ikke at være særlige risikoelementer forbundet med at yde tilskud til IRENA.

Det bemærkes, at den nuværende geopolitiske situation og et stigende globalt fokus på energiforsyningssikkerhed kan flytte beslutningstageres fokus væk fra grøn energiomstilling og mod kortsigtede fossile løsninger. Lokale naturkatastrofer, såsom hvedebølger, oversvømmelser og brande, udgør også en risiko for IRENA’s arbejde på landeniveau.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet der er tale om udmøntning af en rammebevilling, hvor udgiften overstiger 43,0 mio. kr., *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. BV pkt. 2.2.7 under § 6.3. Bistand til udviklingslandene.*
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud på 153,0 mio. kr. til International Renewable Energy Agency (IRENA). Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2023 opførte bevilling under § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv. (*Reservationsbev.*).
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 14. juni 2023

DAN JØRGENSEN

Til Finansudvalget.